

2 CENTESIMI

2 PARE

2 HELLER

Predbroj za Monarhiju izdan 4 K za 3 mjeseca. Pojedini broj 2 pare.

Abbonamento per la Monarchia: Corone 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonament für die Monarchie vierteljährig 4 K. Einzelne Nummer 2 Heller.

OMNIBUS

Izlazi svaki utorak i subotu u 8 sati u jutro.

Esce ogni Martedì e Sabato alle ore 8 anti.

Erscheint jeden Dienstag und Samstag um 8 vorm.

Za ovštenje objava u «Malom oglasilju» plaća se za svaku riječ 2 pare. Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi nel «Notiziario d'affari» si paga per ogni parola 2 cent. Tassa minimale 30 centesimi.

Jedes Wort im «Kleinen Anzeiger» kostet 2 h. Die niedrigste Taxe 30 h.

Vlastnik i izdavač: TISKARA LAGINJA i DR.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e Redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

Odgovorni urednik: JERKO MAHULJA.

U boj!

Prvo carevinsko vijeće izabrano godine 1907. na temelju općeg izbornog prava, koje je po zakonu imalo trajati do mjeseca junija 1913., bilo je raspušteno prije nego li je navršilo četvrtu godinu svog obstanda. Sadašnja vlada uvidila je, da njezinju protuslavenskoj politici ne cvatu ruže. Držala ju je u životu jedna većina od malo glasova i živila je u neprestanom strahu, da ju oporba u najosudnijim časovima ne sruši. Nije se nikako mogla nadati, da će joj s onakovim većinom uspjati, da postigne nove namete na teško iskvašno pučanstvo u ovim gladnim godinama. I u nadi, da će novi izbori mjesto uklova poslati u Beč krotke jaganjce, otpremila je zastupnike doma.

Ako raspust Parlamenta znači preokret u politici vlade i ako se je ona uvjerila da se u ovoj državi u dječinom samom interesu ne može i ne smije vladati proti Slavenima, onda nam raspust zastupničke kuće došao u dobar čas.

Novi izbori obdržavat će se na 13. junija a eventualni uži izbori dana 20. istog mjeseca.

Prošlog četvrtka sazvali su pouzdanci središnjeg izbornog odbora na sastanak predstavnike našeg naroda ovog izbornog kotara, da se dogovore, kako se prigodom novih izbora imamo vladati. Vanjštinu savzao je veleč. Luka Kirac, župnik međulinski i narodni zastupnik a mještane savzao je gg. Josip Stihović i Lacko Kriz. Na obim sastancima bilo je jednoglasno zaključeno, da se ima stupiti u izbornu borbu i, da se središnjemu odboru za Istru poruči, kako narod kotara Puljsko-Lošinjskog hoće svojim kandidatom starog našeg borca i prvaka Dr. Matka Laginje.

Za što idemo na izbore i u kotaru Puljsko-Lošinjskom, što ga talijani nazivaju svojim?

Najprije za to, da našim susjedima Talijanima dokažemo, da nas i ovdje uzmore imade, da smo živi i svijestni svoga imena i da ćemo još njima znati utjerati straha u kosti. Ako čitamo njihovou naučevnu pisaniju, onda nas u Puli i u Lošinj ne imade. Lukava mletačka gospoda brzo zaboravljaju, da smo godine 1907. dobili u ovom kotaru 3700 glasova i da je njihov Rizzi bio izabran samo pomoću i milošću njevjernih socijalista.

Zatim treba, da se iskažemo i pred bečkom vladom. Ona nas cijeni za onoliko koliko vrijedimo, ona nas priznaje samo, ako joj se junački nametemo. Do godine 1873. nisu niti austrijski ministri znali, da nas u Istri imade. Slavnom biskupu Dobrili rekao je glavom na kralj: Probadite svoje Slavjane. A kad je prvi naš hrvatski zastupnik Dr. Dinko Vitezić progovorio prvi put u ime istarskih Hrvata, pitali su se ljudi računajući: Zar u Istri imade Hrvata. Tako su do onda Talijani ova našu djedovinu prikazivali, dok smo mi tvrdim snom spavali. Od onda nam svanuše bolji dani, jer je Istarska majka redom radjala sine sokolove, koji su narodu poteli otvarati oči i izjavljati ga iz pandža Latina, koji mu je sisao kao mora i krv i meso. Danas nas

ima, pružaju nas i s nama se moraju pogodjati.

Brojevi naših glasova na 14. i 23. maja 1907. prenerazije Talijane i Bečku vladu. Onim brojevima imamo zahvaliti pokrajinski zakon od 1908., po kojemu ima u sabor zemaljski doći 19 naših zastupnika i po kojemu Talijani bez nas ne mogu zemljom vladati. Tim brojevima imamo zahvaliti, ako danas naši predstavnici sjede i u Općini Puljskoj. Tim brojevima imamo zahvaliti i one naše 63 škole, što se imaju otvoriti kroz 5 godina i onih godišnjih 50 000 K, kojima će vlada održavati Družbine škole u Puli, Cresu i Malom Lošinj i kojim će Družba podigati u drugim krajevima nove škole, gdje nam Latin otmije djecu našu. Vladane poznaje onoga, koji se sam o njima javlja, kad treba tražiti prava. I ako smo u ovom kotaru od godine 1907. napredovali, kao što ufamo da jesmo, onda treba da i naši glasovi narastu, jer je još mnogo toga što za naš narod imamo tražiti i dobiti. I ako smo god. 1907. Talijane tako jako potukli, da su morali na koljenima zavitati pomoć mrskih im socijalista, onda može doći i dan, kad će naš crveno-bijelomodri barjak zalepršati i nad čadjavim kamenjem rimske Arene.

Narode! U ovim časovima treba, da prestane svaki jal među nama; pred neprijateljem moramo se svi uhvatiti u jedno kolo, raditi živo, složno i poštreno, jer je po srijedi naš obraz i čast cijelokupnog naroda našeg.

Osvrt na izbore 1907.

Četiri su minula ljeta, od onog doba kada je dijelom cijele naše Istre istarski Hrvat slavio veliko narodno slavlje, slavio je pobedu nad svojim dotadašnjim vrvnikom, nad mrskim Talijanom, koji se nije ustručavao da mu nije čak i pravo na opstanak u ovoj zemlji, u koju mu se naselise pred vjekove njegovi pradjedovi i koju je on svojim trudom obradio i znajem natopio.

Duh slobode, koji je unela u Evropu francuska revolucija, imao je i u našoj Manrihiji svoje obožavatele i širitelje, ali trebala je skoro cijeli jedan vijek dok su stas vladavine primi oblik, koji bi barem izdaleka odgovarao duhu slobodnih načela, koje su propovjedali zagovaratelji slobode i jednakosti, a za koje su svi potišteni narodi toliko vapili i osobito pak slavenski narodi u našoj Monarhiji.

Među ove potištene spadali smo osobito mi istarski Hrvati i Slovenci, koji bijasmo žrtve dotadašnjeg izbornog reda. Premda sačinjavasmo skoro dvije trećine istarskog pučanstva to nijesmo uživali nikakova prava. Od petećice istarskih zastupnika na carevinskom vijeću, četvorica pripadahu Talijanima a jedan sam bijaše naše narodnosti. Za delegacije nije se niti kada niti pomislilo imenovati zastupnika, koji bi predstavljao istarske Hrvate.

Glasovanje bijaše javno. Izborni red držao je osobitu zaštitu bogatim klasama, a u tu spadaju u Istri naši Talijani; njih stotina izbiraše isto tako po jednog zastupnika, kao što i 150.000 našeg naroda. Izbornom reformom godine 1907. raz-

dijeliste Istru u 6 izbornih kotara, od kojih tri bijahu opredijeljena Talijanima a tri Hrvatima i Slovincima. Istarski patnik, koji se je već dugi niz godina borio da dodje do svojih prava, htjeo se je poslužiti i ovom prigodom, da ožigoše dotadašnje postupanje vlade i da pokaže, kako pravo, koje mu je dano izbornom reformom ne odgovara ni iz daleka onom pravu, koje mu patnik i ljudskoj i po Božjoj pravici.

Novi način izbora, koji je od sada bio tajni i izravni, pružao mu je osobite pogodnosti i glede izbornika samih, koji se ne trebaše bojati, da će ih njihovih vlastelini ili vjerovnik opaziti kod izbora za koga on glaseju, a s druge strane neposredni izbor u mnogo je olakšavao izvršavanje izborne dužnosti.

Dne 14. svibnja 1907. bio je u Istri dan pobjede, dan slavlja. Hrvatski zastupnici bili su skoro jednoglasno izabrani u svim tim hrvatskim izbornim kotarima, dočim Talijani u njihovim trim kotarima imadijahu još, da vode ljutu borbu sa mrskim im «ševcima», koji su u dva njihova kotara stavili kao svojeg predložnika, istarskog «čaču» Dr. M. Laginju.

Izjavna žica naširila je u noći 14. svibnja 1907. vijest, da slatki Dr. Rizzi i veliki Dr. Bartoli, moraju da još jednom sadju na međan sa našim Dr. Laginjim. Istarski seljak dovikao je onog sretnog za nas dana u brk vlad i ni Porečki, ni Puljski kotar ne pripadaju Talijanima već da su to naša, oba kotara da su nam Hrvatima ukradeni.

Talijani bijahu posvema poraženi. U prvom kotaru borili se međusobom u puljskom i porečkom dobili su skoro isti broj glasova kao i Hrvati, a do užeg izbora dijelio ih je samo kratki razmak vremena. Da zapriječi konačni poraz, lašise se svakog sredstva. Kupuj izbornike, obećavaj istima zlatne brijegeve, sklajap savezništvo sa socijalistima, podpisuj versale biskupima, to bijahu njihova izborna sredstva, tako dočepaše se kod užih izbora nekoliko glasova više nego li kod prvih izbora, i proturaše nešto niilom, nešto silom u carevinsko vijeće svojeg Rizzija i Bartolija.

Na dezak poraza istarskih Talijana naka služe sljedeći izborni podatci.

Rezultat izborn 14. svibnja bio je ovaj:

- I. Talijanski kotari.
- 1. kotar: Buje, Piran, Spadaro (klerikalac) 4728 glasova, Bennati (liberalac) 2884, Rittosa (socijalista) 2022, Kompare (Slovenac) 1559, Gambini (Talijan izvan stranaka) 932. Uži izbor između Spadara i Bennati-a.
- 2. kotar: Poreč, Rovinj, Motovun, Laginja 4713 glasova, Bartoli (liber.) 4099, Valtovaz (klerikalac) 3183, Sillich (soc.) 383. Uži izbor između Laginje i Bartolia.
- 3. kotar: Pula-Lošinj Mali, Laginja 3194 glasova, zemaljski kapetan Rizzi (lib.) 3326, Martin (soc.) 1247, Zanetti (kler.) 108, ministar Descschata 48. Uži izbor između Laginje i Rizzi.
- II. Hrvatski kotari.
- 4. kotar: Podgrad-Koparsčina. Hrvatslovenski kandidat Matko Mandić izabran je jednoglasno, sa preko 3000 glasova.
- 5. kotar: Pazin-Labin-Buzet. Dr. La-

ginja 5284 glasa, Mrach (tal.) 1309, Bučić (soc.) 454.

Izabran je dr. Laginja. 6. kotar: Volosko-Krk-Cres. Spinić 4954 glasa, Constantini (Tal.) 858. Izabran je Spinić.

Hrvati (i Slovenci) dobili su naime 22.704 glasova, a Talijani 21.027 glasova, dakle za 1677 manje. Sam pako najzaslužniji za ove izbore vođa Hrvata dr. M. Laginja dobio je ukupno 13.191 glasova, dakle za 115 više nego svi liberalci, koji su dobili 13.076 glasova. (Ostali Talijani dobili su 7957 glas.)

Još je značajnije, prema malom broju talijanskih glasova u hrvatskim kotarima (ukupno 2167), opaziti kako hrvatski glasovi u talijanskim kotarima iznašuju tako velik broj, da n. pr. u Puli ima Laginja tek za 132 glasa manje od Rizzi-a, a u Poreču ima dapače za 14 glasova više od Bartolia. To znači, da su se Hrvati u talijanskim kotarima afirmirali sa 9466 glasova, a Talijani u Hrv. kotarima samo sa 2167 glasova.

Dne 23. svibnja bili su uži izbori. Rezultat je bio ovaj:

U II. kotaru dobio je Bartoli 6422 glasa, a Laginja 5819, dakle samo za 603 glasova manje. Kod prvog je izbora imao Bartoli 4699, Laginja 4713, klerikalac Valtovaz 2183, a Sillich (soc.) 383. Sada je Bartoli dobio za 1723 više, a Laginja za 1106 više.

U III. kotaru dobio je Rizzi 4833, a Laginja 3724, dakle za 1109 manje. Prošlog puta dobio je Rizzi 3342, Laginja 3196, socijalista 1247. Dakle kod užih izbora je dobio Rizzi 1491 više, a Laginja 528 vi. 2.

U I. kotaru izabran je Spadaro (klerik.) Ovoga puta su se dakle Hrvati afirmirali u dva «čisto» talijanska kotara sa ukupno 5913, a ako ovamo pribrojimo još I. kotar (prvo glasovanje) sa 1559, dolazimo do broja 11.103 kojim su se afirmirali Hrvati i Slovenci u 3 talijanskim kotarima a Talijani sa 2167 u Hrvatskim. Što znači, da su Hrvati (i Slovenci) dali ovaj put ukupno maksimum od 24.338.

I da se vidi razmjer glasova palih kod užeg izbora, donasamo još ovu zanimivu potanju skrižaljku po izbornim sekcijama u Puljskom i Porečkom kotaru:

Izborni kotar Pula, Mali Lošinj, Osor.

Sekcija: Pula 1.a Laginja 366 Rizzi 689		
» I.b	» 252	» 547
» II.a	» 324	» 386
» II.b	» 300	» 588
» III.a	» 375	» 479
» III.b	» 284	» 426
» Sišan	» 939	» 321
» Galezan	» 283	» 550
» Lošinj	» 375	» 586
» Osor	» 75	» 265
» Susak	» 141	» 208
Ukupno	3724	4833

Izborni kotar Poreč, Motovun, Rovinj.

Sekcija: Poreč Laginja 2 Bartoli 923		
» Zbandaj	» 444	» 15
» Mongeb	» 159	» 11
» Tar	» 176	» 380
» Vrsar	» 130	» 399
» Sv. Lovreč p.	» 257	» 86
» Višnjaž	» 133	» 357
» Sv. Vital	» 402	» 40
» Motovun	» 257	» 330

Sektija: Karojba Laginja 741 Bartoli 10

- Oprtalj 501 346
- Zrenj 374 121
- Vižinada 164 281
- Kaštelir 190 141
- Vodnjan 356 804
- Karnica 497 46
- S. Vinčenat 330 197
- Kanfanar 288 201
- Rovinj 318 1515
- Bili 61 212

Ukupno Laginja 5808 Bartoli 6415

Uspomena 14. svibnja 1907. bila nam pobudom za daljnu borbu za slobodu istarskih Hrvata.

Izborne vijesti.

Proglašenje kandidata.

U ponedjeljak sastao se je u Pazinu središnji odbor. Puhliše svi naši vođe, niji ljudi iz svih krajeva Istre. Čuvi poruke mjesanih odbora, zaključeno je jednoglasno, da se u svih šest izbornih kotara imenu postaviti naši kandidati te su također jednoglasno određene osobe kandidata. U prvom kotaru Kopar-Buje (do sad zastupana od Spada-a) prebrojiti će se naši glasovi u imeu prof. Matka Mandića, koji će zadržati svoj dosadašnji kotar (Kaparitina-Podgrad). U kotaru Volosko-Krk-Cres kandidira ponovno prof. Vjekoslav Spirčić a u trima preostalim kotarima okupit ćemo se opet oko našeg starog Dra. Matka Laginju.

Naš kand dat u puljsko-istinski kotaru jest dakle po našoj želji Dr. Matko Laginja.

Što treba govoriti o našim kandidatima? Znađe ih težak, pastir i ribar, znađe naša tri čovjeka svako dijete istarsko. Njihova imena u naš program, njihovo 40-godišnje djelovanje njima je svjedocba. Da nismo njih imali, tekto bi od nas bilo spomena u svijetu. Dobriša, Vitezčić, Spinčić, Mandić i Laginja.

Slava ocima istarskih Hrvata!

Izborna skupština.

Sutra u nedjelju 7. o. m. održavat će se javna skupština u velikoj dvorani Narodnog Doma u 10 sati prije podne.

Pozivljete se, da u čim većem broju budete prisutni, jer se radi o vašim pitanjima.

Hrvati i Slaveni, pogledajte izborne imenike!

Kamera nas je ovog puta okrala za stotine glasova u izbornom imeniku. Ona je sastavila imenik na temelju popisa pucavstva i radi tega nije popisao arke do sada predala Poglavarstvu. U popisnim listama vijela je, što je svoj općevni jezik nazvao hrvatskim i slovenskim te je mnogo naših ljudi izostavila. Čak smo od poudane strane, da nije epicala nego 3000 naših.

Za te, braće, pogledajte u imenik, jeste li upisani. Trijezno za reklamacije je vrlo kratko, samo do 16. ovog mjeseca. To nije u listini, na moći glasovati. Listina je u Narodnom Domu na prvom podu kod g. Josipa Stihovića. Od 5 ura po podne napred svatko može doći da ih pregleda.

Dodjite svi, koji imate 24 godine a boravite u Puli godine dana! Napatite prijatelje i znance neka čim prije dođu! Pismeni ljudi neka pošlu svoje znance i sudjete po neka donesu imena u Narodni Dom.

Ako listine ne uredimo, vas nam je tređ uzaludna.

Hrvati, Slovenci, Čađ na poaso, zoro nas domovina!

Mjesne vijesti.

Naš novi bilježnik.

G. Dr. Ivo Sorli otvorio je svoju no tarSKU kancelariju u Puli, na prvom podu Narodnog Doma. U njegovoj je pisarni i notarski kandidat g. Herme Rajčić. Trebilo je dosta muke dok smo postigli da treći notar puljski bude našeg roda sin. Sad ne treba da naš narod saustavlja pogodbe u jeziku tuđemu.

G. Dr. Sorli poznat je kao izvrstan pravnik, radišan i uredan čovjek. Dobro nam došao!

Odlazak kotarskog poglavara.

G. Marij prof Attems imevovan je podpredsjednikom dalmatinskog Namjesništva u Zadru. Za svog boravka u našemu gradu dokazao je veliku sposobnost i radnost, strogu nepristranost i otmenu suzretnost prema svakomu. Slovenski jezik poznaje već od obitelji a hrvatskomu se je u Puli dobro privikao, jer ga je marljivo učio.

Ovo neka je na znanje i gospodi iz Dalmacije, koja su nas za njega pitala. G. profu Attemsu želimo zdravlja i zadovoljstva u našoj hrvatskoj Dalmaciji, kojoj bi svojim radom i uplivom mogao mnogo pomoći.

Koncert pjevačkog društva.

Oglasni po gradu javljaju, da će u subotu biti velik drugi koncert našeg mladog pjevačkog i glazbenog društva. Program je baš biran. Pohrlimo u velikom broju, da se naužijemo i da pomognemo ovom našem mezmizetu, najmlađem društvu a toliko potrebitom.

Sljedeći broj izaći će due 13. u subotu.

Il commendatore in periglio?

Il commendatore Rizzi sembra dover ancor egli persuadersi quanto fallace sia la fortuna umana. Corrono serie voci che si voglia sacrificarlo. Corpo di Judo, chi lo avrebbe detto! Il Rizzi, l'onnipotente, il vicedio!

I giovani non lo vogliono, perché si è dimostrato troppo tenero verso di noi. Immaginatevi, egli ci ha concesso 19 deputati alla Dieta provinciale, a noi che siamo solo 3, della popolazione istriana mentre ne ha assicurati 25 agli Italiani che formano 1/4 della popolazione. Egli ha regalato vari seggi nel patrio consiglio comunale agli economici, che nelle famose elezioni soccombettero di fatti con niente meno che un voto di minoranza. Questa per i «giovani», che reclamano in programma il suffragio universale, per quanto non abbiano ancora diritto al voto, è una tale scandalosa remissività da meritare la morte civile.

I socialisti dall'altro lato gli lanciarono un'infinità di volte l'arredvererci a Filippi. Dicono che non abbia manteauto i patti mercé i quali nel 1907 spuntò coi loro voti. Veramente in tempi nuovissimi non si succedono le efferate polemiche fra il «Lavoratore» e il «Giornaletto». Ma in ogni caso resta la questione di massima, perché i socialisti, che combattono ad oltranza il ministero Bienenrth III, non devono vivaddio contribuire all'elezione di un ministeriale.

Vi è infine una terza corrente, che trova il Rizzi troppo radicale chiamandolo corrispondabile del battagliero discorso del Bartoli tenuto all'ultima sessione delegatizia e che fere tremare le costole d'acciaio alla «Viribus unitis». E questi modcrati pensano: Diavolo, ma quello era troppo; noi possiamo servire altrimenti la Patria, facendoci senza chiacchiere soci segreti della «I ga navale italiana», fotografando le forticazze austriache ed adorando Imbriani in soffitta per spiare quei «Hoch die k. u. k. Märlner» che espongiamo in trasparenti sulle nostre botteghe il 18 agosto d'ogni anno. Ma a Pola, ove se non vi fosse la Marina, che

ci dà da mangiare, non vi saremmo neppure noi, ribellarsi apertamente contro la Marina, via, è una demenza.

Come si vede, il commendatore è fra tre fuochi. I primi vorrebbero innalzare il modesto Pesante, i rossi parlano del Puccher e i «marinati» dell'... on. Reja.

Noi però non siamo pessimisti e vogliamo rivolgere una parola di conforto al grande uomo, giurando sulla barba di Garibaldi, che addì 13 giugno 1911, si la «Fiamma» che il «Giornaletto» stamperanno in lettere cubitali: «Cittadini, in nome di ecc., salvatevi dal pericolo croato. E il 20 giugno il Pittoni comanderà da Trieste: Lavoratori, in nome... dell'onestà politica, votate pel Rizzi.

Bisogna conoscerla, la nostra gente!

I risultati del censimento.

Secondo il computo della popolazione civile nella città di Pola, fa' o m' do da noi tutti conosciuto, a mezzo di salariati del Comune, a Pola vi sarebbero 25113 Italiani, 8413 Croato sloveni (1710 di questi ultimi) e 3752 tedeschi.

Questa statistica serve a consolazione delle loro nonne. L'essere stati innumerevoli volte ingannati ci ha reso molto cauti. Ed abbiamo voluto fare il censimento per conto nostro. Il censimento della gente nostra fu fatto da studenti universitari, che avevano il compito di tener conto di tutte quelle persone, che dichiararono loro lingua d'uso la croata o slovena. Ebbero il risultato di tale computo dimostra, che a Pola noi siamo in numero di 14512 dicono quattordici mila cinquecento e dodici, senza il militare, senza i sudditi della Croazia e senza i Boemi.

I signori censori potevano veramente diminuire ancora di più il nostro numero, ma temevano evidentemente, che non succedesse loro ciò che successe nel 1907 ai censori comunali di Parenzo, che cioè il candidato croato raccogliesse più voti di uomini maggiorenti di quello che le loro statistiche ufficiali conoscevano uomini, donne e minorenni.

Ma vogliamo per un momento ammettere, che siamo in numero preteso da loro e che è ugualmente un numero vistoso. E pure per una sola scuola popolare bisogna che sosteniamo lotte continue. Il nostro numero a Pola sola è quasi eguale a quello degli Italiani in tutta la Dalmazia, ove esiste per loro un ginnasio ed una scuola reale. Ciò nonostante tutto il mondo itali.no impreca giornalmente alle ingiustizie cui sono fatti segno gli italiani in Dalmazia.

Nei Comuni foranei la popolazione consisterebbe di 4167 Italiani 7065 Croati, 74 Sloveni e 200 Tedeschi.

La nota croata del locale Ufficio parrocchiale al Municipio.

I fabbricatori della Grande Italia hanno scoperto un nuovo inquinamento del loro veneto Municipio ed un nuovo pericolo alla grama italianità di questa città. Un prete riempì la stampiglia italiana col nome, cognome ed occupazione di una parte, così come la parte glielo indicò, in lingua croata anzi slovena. L'ufficio comunale anagrafico respinse con indignazione quel tentativo d'inquinamento del Municipio (se nello stesso c'è ancora qualcosa da inquinare!) e telefonò stante pede all'organetto sovvenzionato dal Comune di protestare altamente contro il prete alavizzatore.

Male devono sentirsi in gambe le loro venete colonie se hanno tanta maledetta paura di un innocuo «kavarant».

Ma noi vogliamo chiedere all'eroico difensore dell'italianità municipale (poco importa se nel Consiglio siedono 20 non Italiani) se egli abbia mai avuto il co-

raggio civile di respingere le note... tedesche? Ah?

È facile, Bortolo, fare l'eroe verso un più debole ed oppresso. Ma un tanto, chiamasi in lingua nostra anche altrimenti, vale a dire vigliaccheria.

Povera l'italianità con simili difensori!

Elettori!

Il Comune, che compilò le liste elettorali sulla base dei fogli di nifica del censimento, ci ha decimati. Centinaia sono ommessi, di quelli che nel censimento dichiararono propria lingua d'uso la croata, slovena e boema.

Accorgete al Narodni Dom, I piano a sinistra, ove vi sono a disposizione le liste elettorali ogni giorno dalle 5 pom. in poi.

Il termine per la reclamazione scade il 14 corr.

Avvertite gli amici e conoscenti. Faccia ognuno una nota dei propri consenzienti, specialmente di quelli che non dimoravano a Pola nel 1907 e venga a confrontarla!

Slavi, all'opera!

Le prediche croate al Duomo di Pola.

Quando si tratta di misconoscere e di calpestare i diritti nostri, la Camorra sa atteggiarsi perfino a buona cristiana. Quella benedicta gente, che si vanta di non sentir bisogno di religione, che scherzisce la Chiesa e le sue istituzioni, si leva, quando le sta bene, a difesa della Chiesa e della sua pretesa latinità. Ad imitazione del povero Bartoli, essa sarebbe capace di seguire, battendosi ipocritamente il petto, le processioni e le rogazioni e fare professione di fede, purché ne avesse un torcaento. Se così non fosse, essa non sarebbe più la Camorra.

Il portavoce di quei 6805 Italiani della nostra città, che si arrogano il diritto di parlare in nome di Pola, chiama le prediche croate al nostro Duomo un inquinamento ed una innovazione. Quanto all'inquinamento, noi ci permettiamo di domandare il portavoce della Camorra, se forse anche messer Domeneddio appartenga al partito liberale-nazionale italiano.

Quanto poi a... innovazione, rimandiamo gli ignoranti all'opera: Die Nationalitäten in Osterreich del professore Bidermann, che nel 1883 scrisse, qualunente nelle chiese parrocchiali a Pola ed a Parenzo si predica il croato.

Non è da meravigliarsi, che ciò non sia noto agli scribacchini del «Giornaletto», perché in verità sarebbe troppo il pretendere che i redattori del giornale di due centesimi conoscano lingue ed opere straniere. Essi sono poi calati a Pola soltanto da qualche anno e non possono conoscere le tradizioni di questa città.

Ma altro c'è di meraviglioso nella faccenda ed è quello, che certi preti si lasciano turbarne dagli aguzzini della Camorra, accordando loro colloqui ed esternandosi in malo modo a danno di colleghi sacerdoti. Quest'importanza che si dà a quella gente, la deve rendere megalomane e presuntuosa. Andando di questo trotto, si dovrà un giorno chiedere al «Giornaletto» il parere prima di nominare per Pola i prelati. E guai a quell'uomo, sul quale esso farà piombare il suo formidabile veto.

Il prossimo numero uscirà sabato il 13 corr.

C. k. notar
Dr. I. SORLI
Ești se javiti, da je otvorio svoju notarsku kancelariju u Viale Carrara No. 3/L (Narodni Dom).